

ПРЕВОД

СПОРАЗУМЕНИЕ

между Европейския съюз и Република Джибути относно статута на силите, ръководени от Европейския съюз в Република Джибути в рамките на военната операция на Европейския съюз *Atalanta*

ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ (ЕС),

от една страна, и

РЕПУБЛИКА ДЖИБУТИ, наричана по-долу „приемаша държава“,

от друга страна,

наричани заедно по-долу „страните“,

загрижени от зачестяването на пиратските действия и въоръжените грабежи срещу кораби, превозващи хуманитарна помощ, и кораби, плаващи край бреговете на Сомалия,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД:

- резолюции 1814 (2008), 1838 (2008) и 1846 (2008) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации,
- писмото на Република Джибути от 1 декември 2008 г., с което по-конкретно бе прието присъствието на военноморски сили на ЕС на нейна територия,
- Съвместно действие 2008/851/ОВППС на Съвета на Европейския съюз от 10 ноември 2008 г. относно военната операция на Европейския съюз, предназначена да допринесе за възпирането, предотвратяването и потушаването на пиратските действия и въоръжените грабежи край бреговете на Сомалия (операция „Atalanta“),
- че настоящото споразумение не засяга правата и задълженията на страните съгласно международни споразумения и други инструменти за установяване на международни съдилища и трибунали, включително Статута на Международния наказателен съд,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Приложно поле и определения

1. Разпоредбите на настоящото споразумение се прилагат за силите, ръководени от Европейския съюз, и за техния личен състав.

2. Разпоредбите на настоящото споразумение се прилагат единствено на територията на приемашата държава, включително нейните вътрешни води, териториално море и въздушно пространство.

3. За целите на настоящото споразумение:

а) „сили, ръководени от Европейския съюз (EUNAVFOR)“ означава военните щабове на ЕС и националните контингенти, участващи в операцията, техните плавателни съдове, въздухоплавателни средства, оборудване и транспортни средства;

б) „операция“ означава подготовката, установяването, изпълнението и поддръжката на военната мисия в изпълнение на мандата, произтичащ от резолюции 1814 (2008) и 1816

(2008) на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации и от следващи, свързани с въпроса резолюции на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации, както и от Конвенцията на ООН по морско право, подписана на 10 декември 1982 г.;

в) „командващ операцията“ означава командващия операцията;

г) „командващ силите на ЕС“ означава командващия в театъра на бойните действия;

д) „генерален военен щаб на ЕС“ означава генералния военен щаб и неговите подразделения, независимо от местоположението им, под ръководството на военкомандващи на ЕС, които осъществяват военното командване или контрол на операцията;

е) „национални контингенти“ означава подразделения, плавателни съдове, въздухоплавателни средства и части на борда на търговски кораби, принадлежащи на държавите-членки на Европейския съюз и на други държави, участващи в операцията;

- ж) „личен състав на EUNAVFOR“ означава членовете на цивилния и военния личен състав, зачислен към EUNAVFOR, както и на личния състав за подготовка на операцията и личния състав, изпълняващ мисия, а също и полицейските служители, придружаващи задържаните от EUNAVFOR лица, за участваща държава или институция на ЕС в рамките на операцията, които, освен ако не е предвидено друго в настоящото споразумение, се намират на територията на приемащата държава, с изключение на местния персонал и персонала, нает от международни търговски дружества;
- з) „местен персонал“ означава служители, които са граждани или лица, които пребивават постоянно на територията на приемащата държава;
- и) „бази“ означава всички сгради, жилища и земя, необходими на EUNAVFOR и на личния състав на EUNAVFOR;
- й) „участваща държава“ означава всяка държава, която е предоставила национален контингент на разположение на EUNAVFOR;
- к) „води“ означава вътрешните води и териториалното море на приемащата държава и въздушното пространство над тези води;
- л) „официална кореспонденция“ означава цялата кореспонденция, свързана с операцията и нейните функции.

Член 2

Общи разпоредби

1. EUNAVFOR и личният състав на EUNAVFOR спазват законите и подзаконовите нормативни актове на приемащата държава и се въздържат от всякакви действия или дейности, които са несъвместими с целите на операцията.
2. EUNAVFOR предварително и редовно съобщават на правителството на приемащата държава броя на личния състав на EUNAVFOR, преминаващ транзитно или разположен на територията на приемащата държава, както и данните на плавателните съдове, въздухоплавателните средства и частите, които се намират във водите на приемащата държава или акостират на пристанищата.

Член 3

Идентификация

1. Членовете на личния състав на EUNAVFOR, разположен на сухоземната територия на приемащата държава, трябва винаги да носят със себе си паспорт или военна лична карта.
2. Превозните средства, въздухоплавателните средства, плавателните съдове и други транспортни средства на EUNAVFOR носят отличителни знаци на EUNAVFOR и/или регистрационни табели, за които компетентните органи на приемащата държава биват предварително уведомени.
3. EUNAVFOR имат право да поставят знамето на ЕС и отличителни знаци, като военни емблеми, титли и официални символи, в базите и върху превозните си и други транспортни

средства. Върху униформите на личния състав на EUNAVFOR се поставя отличителна емблема на EUNAVFOR. Националното знаме или емблеми на съставните национални контингенти на операцията могат да се поставят в базите на EUNAVFOR, върху превозните и други транспортни средства и униформи в зависимост от решението на командващите силите на ЕС.

Член 4

Преминаване на границите и движение на територията на приемащата държава

1. Членовете на личния състав на EUNAVFOR се допускат на територията на приемащата държава само след представяне на валиден паспорт и, в случаите на първо влизане на територията на държавата, с индивидуална или колективна заповед, свързана с мисията, издадена от EUNAVFOR, освен за екипажите на плавателните съдове и въздухоплавателните средства на EUNAVFOR. Личният състав на EUNAVFOR се освобождава от имиграционни проверки и митнически контрол при влизане, напускане или пребиваване на територията на приемащата държава. Нормативните изисквания относно визите не се прилагат към екипажите на плавателните съдове и въздухоплавателните средства на EUNAVFOR.
2. Членовете на личния състав на EUNAVFOR се освобождават от изискванията на разпоредбите на приемащата държава относно регистрацията и контрола на чуждите граждани, но не придобиват право на постоянно пребиваване или местоживее на територията на приемащата държава.
3. На приемащата държава се представя за информация общ списък с ресурсите на EUNAVFOR, които влизат на нейна територия. Тези ресурси носят отличителните идентификационни знаци на EUNAVFOR. EUNAVFOR се освобождават от представянето на всякакви други митнически документи, както и от всякакви проверки.
4. Членовете на личния състав на EUNAVFOR могат да управляват моторни превозни средства, плавателни съдове и въздухоплавателни средства на територията на приемащата държава, ако имат валидна национална, международна или военна шофьорска книжка, свидетелство за управление на кораб или съответно за пилот, издадено от някоя от участващите държави.
5. За целите на операцията приемащата държава предоставя на EUNAVFOR и на личния състав на EUNAVFOR свобода на движение и придвижване на територията си, включително в своите води и въздушно пространство. Свободата на движение през териториалното море на приемащата държава включва поспециално спиране и хвърляне на котва.
6. За целите на операцията EUNAVFOR могат да извършват във водите на приемащата държава пускане, приземяване и качване на борда на всякакви въздухоплавателни средства или военни съоръжения.
7. За целите на операцията EUNAVFOR и транспортните средства, за които има сключен договор за наем, могат да използват обществени пътища, мостове, фериботи, летища и пристанища без заплащане на такси или други налози. EUNAVFOR не се освобождават от заплащане на стойността на поръчани и получени по тяхно искане услуги.

Член 5

Привилегии и имунитети на EUNAVFOR, предоставени от приемащата държава

1. Базите, плавателните съдове и въздухоплавателните средства на EUNAVFOR са неприкосновени. Въпреки това служители на приемащата държава имат право да влизат в тях със съгласието на командващия силите на ЕС.
2. EUNAVFOR, тяхната собственост и имущество, независимо къде се намират и кой ги управлява, се ползват със съдебен имунитет.
3. Базите на EUNAVFOR, тяхното оборудване и друго имущество, както и транспортните средства не подлежат на претърсване, реквизиция, запор или изпълнителни действия.
4. Архивите и документацията на EUNAVFOR са неприкосновени по всяко време и където и да се намират.
5. Официалната кореспонденция на EUNAVFOR е неприкосновена.
6. Приемащата държава разрешава внасянето на стоки за операцията и ги освобождава от всякакви мита, такси или подобни налози, различни от таксите за съхранение, превоз и други предоставени услуги.
7. За закупени и внесени стоки, предоставени услуги и бази, предназначени за целите на операцията, EUNAVFOR се освобождават от всякакви държавни, регионални и общински данъци, такси и подобни налози. EUNAVFOR не се освобождават от задължения или други облагания, които представляват заплащане за извършени услуги.

Член 6

Привилегии и имунитети на личния състав на EUNAVFOR, предоставени от приемащата държава

1. Личният състав на EUNAVFOR не подлежи на арест или задържане под никаква форма. В случай че полицейски орган на приемащата държава стане свидетел на престъпление на обществено място, той има право, ако извършителят е засегнал физическата неприкосновеност на гражданин на приемащата държава, да задържи извършителя с цел да гарантира неговата защита до пристигането на компетентните органи на EUNAVFOR.
2. Документите, кореспонденцията и имуществото на личния състав на EUNAVFOR са неприкосновени, освен в случай на изпълнителни действия, разрешени съгласно параграф 6.
3. Личният състав на EUNAVFOR се ползва с имунитет по отношение на наказателната юрисдикция на приемащата държава.

Заинтересованата участваща държава или институция на ЕС, според случая, може да се откаже от имунитета на личния състав на EUNAVFOR по отношение на наказателната юрис-

дикция. Отказът от имунитет винаги трябва да бъде в писмена форма.

4. Личният състав на EUNAVFOR се ползва с имунитет по отношение на гражданската и административната юрисдикция на приемащата държава във връзка с устни или писмени изявления, както и на всякакви действия, предприети в изпълнение на официалните му функции.

Ако пред съд на приемащата държава бъде образувано гражданско производство срещу член на личния състав на EUNAVFOR, командващият силите на ЕС и компетентният орган на участващата държава или институция на ЕС незабавно се уведомяват за това. Преди образуването на съдебното производство командващият силите на ЕС и компетентният орган на участващата държава или институция на ЕС удостоверяват пред съда дали въпросното действие е извършено от член на личния състав на EUNAVFOR в изпълнение на официалните му функции.

Ако действието е извършено в изпълнение на официални функции, производство не се образува и се прилагат разпоредбите на член 15. Ако действието не е извършено в изпълнение на официални функции, производството може да продължи. Приемащата държава гарантира, че компетентният съд признава удостоверението, дадено от командващия силите на ЕС и компетентния орган на участващата държава или на институция на ЕС.

При образуване на гражданско производство от личния състав на EUNAVFOR той вече не може да с позовава на имунитета си по отношение на юрисдикцията във връзка с всякакви насрещни искове, пряко свързани с основния иск.

5. Личният състав на EUNAVFOR не е длъжен да дава свидетелски показания.

6. Изпълнителни мерки спрямо членове на личния състав на EUNAVFOR не се предприемат, освен когато срещу тях е заведено гражданско дело, което не е свързано с официалните им функции. Имуществото на личния състав на EUNAVFOR, което командващият силите на ЕС е удостоверил, че е необходимо за изпълнението на официалните му функции, не може да бъде изземвано или отнемано при изпълнение на съдебно решение. При граждански производства членовете на личния състав на EUNAVFOR не подлежат на ограничения върху личната им свобода или други ограничителни мерки.

7. Имуитетът на личния състав на EUNAVFOR по отношение на юрисдикцията на приемащата държава не го освобождава от юрисдикциите на съответните участващи държави.

8. Членовете на личния състав на EUNAVFOR се освобождават от всякакви форми на данъчно облагане в приемащата държава върху заплатите и възнагражденията, които получават от EUNAVFOR или от съответните участващи държави, както и върху всички други доходи, получени от източници извън приемащата държава.

9. В съответствие със законите и подзаконовите нормативни актове, които приема, приемащата държава разрешава вноса на стоки за лично ползване от личния състав на EUNAVFOR и ги освобождава от всякакви мита, данъци и други такси освен такси за съхранение, превоз и други подобни услуги.

Личният багаж на членовете на личния състав на EUNAVFOR се освобождава от проверки, освен ако няма сериозни основания да се предполага, че съдържа вещи, които не са предназначени за лично ползване от личния състав на EUNAVFOR, или предмети, забранени за внос и износ по закон или за които се прилагат правилата за налагане на карантина на приемащата държава. В такъв случай проверката се извършва само в присъствието на съответния член на личния състав на EUNAVFOR или на упълномощен представител на EUNAVFOR.

Член 7

Местен персонал

Местният персонал не се ползва от привилегии и имунитет. Приемащата държава обаче трябва да упражнява юрисдикцията си над местния персонал по такъв начин, че да не се възпрепятства прекомерно изпълнението на функциите на операцията.

Член 8

Наказателна юрисдикция

Компетентните органи на участващата държава имат право да упражняват на територията на приемащата държава, в сътрудничество с компетентните органи на последната, наказателна юрисдикция и дисциплинарна власт, предоставени им от законодателството на участващата държава по отношение на всеки член от личния състав EUNAVFOR, подчинен на това законодателство.

Член 9

Униформа и оръжия

1. Носенето на униформа се урежда с правила, приети от командващия силите на ЕС.

2. За целите на операцията членовете на военния личен състав на EUNAVFOR, както и полицейските служители, придружаващи задържаните от EUNAVFOR лица, могат да носят или превозват оръжия и муниции, при условие че запознатите, които са получили, допускат това.

Член 10

Подкрепа от страна на приемащата държава и сключване на договори

1. Приемащата държава се съгласява, ако бъде отправена такава молба, да подпомогне EUNAVFOR при намирането на подходящи бази.

2. В рамките на своите средства и възможности приемащата държава допринася за подготовката, установяването, изпълнението и поддръжката на операцията.

3. Правото, приложимо за договори, сключени от EUNAVFOR в приемащата държава, се определя в съответните договори.

4. Договорът може да предвижда процедурата за уреждане на спорове, посочена в член 15, параграфи 3 и 4, да се прилага за спорове, възникващи при изпълнението на договора.

5. Приемащата държава улеснява изпълнението на договорите, сключени между EUNAVFOR и търговски оператори за целите на операцията.

Член 11

Промени на базите

EUNAVFOR имат право да изграждат или променят бази в зависимост от оперативните нужди.

Член 12

Смърт на член на личния състав на EUNAVFOR

1. Командващият силите на ЕС има право да се заеме и да направи необходимите постъпки за репатриране на починал член на личния състав на EUNAVFOR, както и на личното имущество на починалия.

2. Аутопсии на починали членове на EUNAVFOR не могат да се извършват без съгласието на съответната държава и без присъствието на представител на EUNAVFOR и/или на съответната държава.

3. Приемащата държава и EUNAVFOR си сътрудничат в максимална степен за бързото репатриране на починали членове на личния състав на EUNAVFOR.

Член 13

Сигурност на EUNAVFOR и военна полиция

1. Приемащата държава предприема всички подходящи мерки за гарантиране на сигурността на EUNAVFOR и техния личен състав извън базите.

2. EUNAVFOR имат право, в сътрудничество с компетентните органи на приемащата държава, да предприемат на сухоземната територия на приемащата държава и във водите ѝ необходимите мерки за защита от всякакви външни нападения или непозволен достъп на своите бази, плавателни съдове, въздухоплавателни средства, както и на плавателните съдове, които защитават.

3. Командващият силите на ЕС може да създаде военно полицейско звено за поддръжане на реда в базите на EUNAVFOR.

4. Военното полицейско звено може също, в консултация и сътрудничество с военната полиция или полицията на приемащата държава, да действа извън базите за осигуряване на ред и дисциплина сред личния състав на EUNAVFOR.

5. Преминаващият транзитно през територията на Джибути личен състав на EUNAVFOR, който придружава задържаните от EUNAVFOR лица, може да прилага необходимите мерки на физическа принуда по отношение на тези лица.

Член 14

Комуникации

1. EUNAVFOR могат да инсталират и използват устройства за радиоразпръскване и радиоприемане, както и сателитни системи. Те си сътрудничат с компетентните органи на приемащата държава с оглед избягване на конфликти при използването на съответните честоти. Приемашката държава предоставя достъп до честотния спектър в съответствие с действащото законодателство.

2. EUNAVFOR имат право на неограничена комуникация по радио (включително сателитно, мобилно и преносимо радио), телефон, телеграф, факс и други средства, както и правото да инсталират необходимата техника за поддръжка на тези комуникации във и между базите на EUNAVFOR, включително поставяне на кабели и наземни линии за целите на операцията.

3. На територията на собствените си бази EUNAVFOR могат да създадат необходимите условия за доставянето на поща, адресирана до и от EUNAVFOR и/или техния личен състав.

4. Редът и условията за прилагането на настоящия член ще бъдат договорени с компетентните органи на приемащата държава.

Член 15

Искания за обезщетение в случай на смърт, нараняване, вреди или щети

1. Исканията за обезщетение при повреда или загуба на гражданско или държавно имущество, както и искания за обезщетение при смърт или нараняване на лице и за вреди или загуба на имущество на EUNAVFOR се уреждат с извънсъдебно споразумение.

2. Тези искания се предават на EUNAVFOR чрез компетентните органи на приемащата държава, когато се отнася за искания, предявени от юридически или физически лица от приемащата държава, или на компетентните органи на приемащата държава, когато се отнася за искания, предявени от EUNAVFOR.

3. Когато не може да се постигне извънсъдебно споразумение, искането за обезщетение се подава до комисия по исканията за обезщетение, състояща се от равен брой представители на EUNAVFOR и на приемащата държава. Уреждането на исканията става по общо съгласие.

4. Когато е невъзможно да се постигне споразумение в комисията по исканията за обезщетение, исканията:

- a) за суми, по-малки или равни на 80 000 EUR, се уреждат по дипломатически път между приемащата държава и представители на ЕС;
- b) за суми, надхвърлящи посочената в буква а), се отнасят до арбитражен орган, чиито решения са задължителни.

5. Арбитражният орган се състои от трима арбитражи, като първият се определя от приемащата държава, вторият — от EUNAVFOR, а третият — по общо съгласие от приемащата държава и EUNAVFOR. Когато една от страните не посочи арбитър в рамките на два месеца или когато приемащата държава и EUNAVFOR не могат да постигнат съгласие по определянето на третия арбитър, въпросният арбитър се назначава от председателя на Върховния съд на Република Джибути.

6. EUNAVFOR и административните органи на приемащата държава се договарят за необходимите административни мерки за определяне мандата на комисията по исканията за обезщетение на арбитражния орган, приложимите в рамките на тези органи процедури и условията за предявяване на искания за обезщетение.

Член 16

Взаимодействие и спорове

1. Всички въпроси, възникнали при прилагането на настоящото споразумение, се разглеждат съвместно от представители на EUNAVFOR и от компетентните органи на приемащата държава.

2. Ако не е постигнато предварително споразумение, спорове относно тълкуването или прилагането на настоящото споразумение се уреждат между приемащата държава и представители на ЕС изключително по дипломатически път.

Член 17

Други разпоредби

1. Когато настоящото споразумение се отнася до привилегии, имунитети и права на EUNAVFOR и личния състав на EUNAVFOR, правителството на приемащата държава отговаря за прилагането и спазването им от страна на компетентните местни органи на приемащата държава.

2. Някоя разпоредба от настоящото споразумение няма за цел да се отклонява и не може да се тълкува като дерогация от права на държава-членка на ЕС или на друга държава, участваща в EUNAVFOR, произтичащи от други споразумения.

Член 18

Разпоредби за прилагане

За целите на прилагането на настоящото споразумение въпроси от оперативен, административен, финансов или технически характер могат да бъдат предмет на отделни договорености, сключени между командващия силите на ЕС и административните органи на приемащата държава.

Член 19

Влизане в сила и прекратяване

1. Настоящото споразумение влиза в сила в деня на подписването му и е със срок на действие дванадесет месеца. То се подновява мълчаливо за последователни периоди от три месеца. Всяка страна нотифицира другата страна за намерението си да не подновява настоящото споразумение най-малко един месец предварително.

2. Независимо от параграф 1 разпоредбите, които се съдържат в член 4, параграф 7, член 5, параграфи 1—3, 6 и 7, член 6, параграфи 1, 3, 4, 6, 8 и 9, членове 11 и 15, се прилагат от датата, на която първият член на личния състав на EUNAVFOR е разположен в приемащата страна, ако тази дата предхожда датата на влизане в сила на настоящото споразумение.
3. Настоящото споразумение може да се изменя с писмено споразумение между страните.
4. Прекратяването на настоящото споразумение не засяга правата и задълженията, произтичащи от изпълнението на споразумението преди неговото прекратяване.

Съставено в Джибути на 5 януари 2009 година в два еднообразни екземпляра на френски език.

За Европейския съюз

За приемащата държава
